

de Kamer

SEPTEMBER 2003

De nieuwe Kamer

VOORWOORD

Brussel, 1 september 2003

Beste lezer,

De tweede editie van het magazine «dekamer.be» brengt het verhaal van de start van de 51ste zittingsperiode van het Federaal Parlement.

Federale Kamers worden in principe om de vier jaar ontbonden. Binnen 40 dagen worden dan verkiezingen georganiseerd. Dat gebeurde op 18 mei 2003. Toen gingen 7.570.489 burgers naar de stembus om hun vertegenwoordigers in de Kamer van volksvertegenwoordigers en in de Senaat te kiezen.

Een dergelijke stembusdag is in een democratie een belangrijk moment. De kiezer beslecht in het stemhokje de vreedzame strijd die partijen en kandidaten tijdens de verkiezingscampagne leveren om hem te overtuigen.

Op 18 mei begreep de kiezer het belang van zijn stem. De blanco of ongeldige stemmen daalden van 434.618 in 1999 naar 364.448 dit jaar. Dat is een verheugende vaststelling.

Het zijn dus de kiezers die de winnaars en de verliezers bepalen. Zo ook op 18 mei. De pers heeft veel commentaar gegeven bij de uitslag. Ik ga die niet herhalen. Toch moeten we weer vaststellen dat de kiezer de politieke kaarten grondig geschud heeft. De politieke samenstelling van de Kamer is sterk gewijzigd. De groene fractie houdt nog slechts 4 Ecolo-zetels over. De Vlaamse groenen (Agalev) verdwenen helemaal uit de Kamer. Ook Volksunie-ID, een fractie die al voor de verkiezingen aan het uiteendrijven was, verdween vrijwel van het toneel. De liberale MR en VLD, de Franstalige socialisten en het kartel van de Vlaamse socialisten en Spirit werden door de kiezer beloond.

Niet alleen politiek onderging de Kamer een facelift.

In het halfrond doken heel wat nieuwe gezichten op. Liefst 51 van de 150 kamerleden zijn nagelnieuw, waarmee we bedoelen dat ze voorheen nog nooit een parlementair mandaat bekleedden. Dat er zoveel nieuwkomers zijn, heeft o.a. te maken met het fenomeen van de opvolgers. 37 van de huidige kamerleden stonden bij de verkiezingen op een opvolgersplaats. Ze hebben zitting in de Kamer als opvolger van een rechtstreeks verkozen lid die besliste zijn mandaat in de Kamer niet op te nemen of ze vervangen een lid van de federale regering of van een gemeenschaps- of gewestregering voor de duur van zijn mandaat. De dames en heren volksvertegenwoordigers zijn ook jonger geworden. De gemiddelde leeftijd ligt nu op 45. De Kamer is hierdoor één van de jongste vertegenwoordigende assemblees van België. De Kamer is ook opmerkelijk vervrouwelijkt: 35 % van de kamerleden zijn nu vrouwen.

Ten slotte stel ik ook vast dat de allochtone Belgen een bescheiden maar markante intrede in ons halfrond doen.

Na de verkiezingen is er naast de samenstelling van Kamer en Senaat nog een ander belangrijk moment: de vorming van de federale regering. Na veel onderhandelen kon regeringsformateur Guy Verhofstadt een regering op de been brengen. De ministers en staatssecretarissen legden bij de Koning de eed af en zijn aan het werk gegaan. Maar een regering kan slechts werken als ze de steun heeft van een meerderheid van de volksvertegenwoordigers. Daar houdt de formateur bij de regeringsvorming natuurlijk rekening mee. Hij zet een regeringscoalitie op met partijen die in de Kamer een meerderheid hebben.

Nu kan de formateur wel zeggen dat een meerderheid in de Kamer achter hem staat. Maar dat moet ook blijken. Daarom komt de eerste minister naar de Kamer om het beleidsprogramma dat afgesproken werd onder de coalitiepartners toe te lichten. Hij doet dat in een regeringsverklaring. De kamerleden geven hierover hun mening tijdens het investituurdebat dat eindigt met een vertrouwensstemming. De meerderheid van de kamerleden gaf op 16 juli haar steun aan de regering Verhofstadt met 96 stemmen voor en 49 tegen.

Na die vertrouwensstemming kon de nieuwe regeringsploeg echt aan de slag. En er lag inderdaad al heel wat regeringswerk te wachten. De economische dip die ons land meemaakt, verplichtte de regering een programmawet in te dienen ter uitvoering van de begroting. De zogenaamde genocidewet, de wet op de tabaksreclame en de wet op de wapenhandel werden ingevolge het coalitieakkoord aangepast.

Al deze aspecten, die ik hier maar even aanraak, worden in dit nummer verder uitgewerkt. Zit u na het lezen nog met vragen, dan verneem ik dat graag. Ik nodig u bij deze gelegenheid opnieuw uit voor een boeiende dialoog.

Ik wens u een aangename lectuur.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Herman De Croo'.

*Herman De Croo
Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers*

I N H O U D

	De nieuwe Kamer doorgelicht	4
	Politiek en gezin	
	Maggie De Block en Hagen Goyvaerts vertellen	10
	Interview met Alisson De Clercq	11
	Interview met Pierrette Cahay-André	12
	Samenstelling van de Kamer	
	De nieuwe regering	13
	Een creatief en solidair België, zuurstof voor het land	
	De krachtlijnen van het regeerakkoord	13
	Het regeerakkoord gewikt en gewogen	
	Een reactie van de fractievoorzitters	16
	De programmawet	20
	Omstreden genocidewet fel aangepast	21
	103 ja-stemmen voor Francorchamps	22
	Gewesten beslissen over wapenexport	24

De nieuwe Kamer doorgelicht

Meer dan een derde nieuwkomers

De verkiezingen van 18 mei 2003 brachten heel wat nieuwe gezichten in de Kamer. Ruim een derde van de huidige kamerleden had bij de start van de zittingsperiode geen parlementaire ervaring. Maar liefst 27 van de 51 nieuwkomers zijn vrouwen. De gemiddelde nieuwkomer is 40 jaar oud.

Toch is niet elke nieuwkomer een groentje in de wereld van de politiek. Een op twee had al een mandaat als gemeenteraadslid, schepen of burgemeester. Enkele nieuwe kamerleden leerden de knepen van het vak zelfs als medewerker van een minister.

«Ik zweer de Grondwet na te leven»

Bij het begin van hun mandaat leggen de parlementsleden in een openbare plenaire vergadering de eed af. Ze zweren dat ze de Grondwet zullen naleven. Ze zweren evenwel niet dat ze de wetten zullen naleven, want een van hun opdrachten bestaat er precies in nieuwe wetten te maken en bestaande wetten te wijzigen.

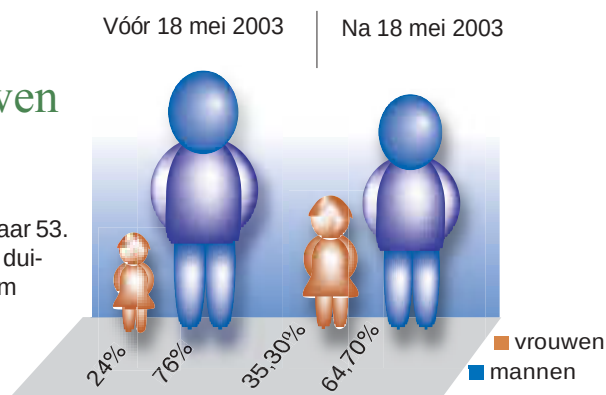
Voor de verkozenen uit de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde bepaalt de taal waarin ze de eed afleggen tot welke taalgroep ze zullen behoren. Ze mogen ook, zoals alle kamerleden trouwens, de eed afleggen in twee of drie talen (Nederlands, Frans en Duits). In dat geval bepaalt de taal die ze als eerste hebben gebruikt, van welke taalgroep ze deel zullen uitmaken.

De andere kamerleden behoren tot de Nederlandse of Franse taalgroep naargelang de kieskring waarin ze verkozen werden tot het Nederlandse of het Franse taalgebied behoort. U leest meer over de taalgroepen op pagina 8.

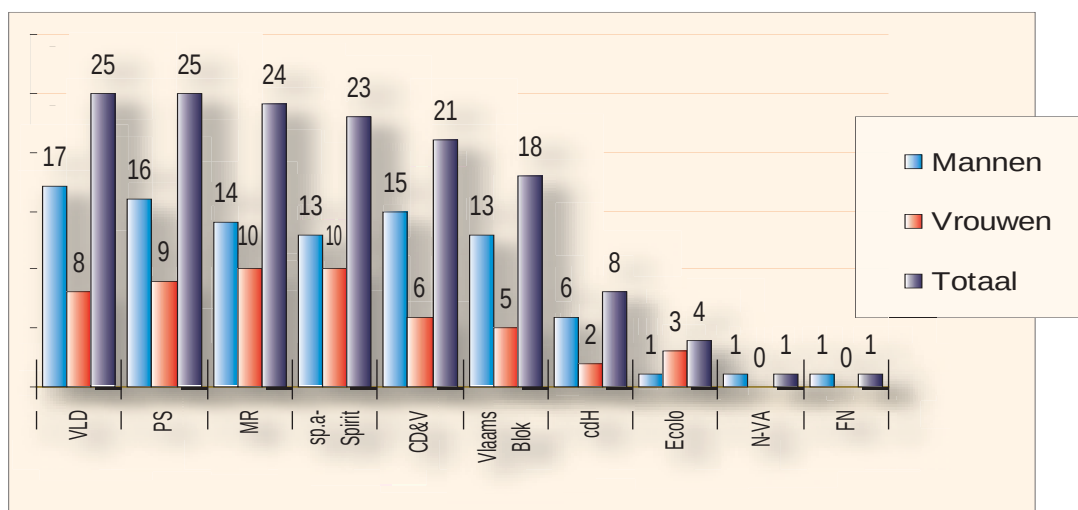

Nooit eerder zoveel vrouwen in de Kamer

Het aantal vrouwen in de Kamer steeg van 36 naar 53. De wet van 13 december 2002 heeft haar effect duidelijk niet gemist. Die wet verplicht de partijen om evenveel vrouwen als mannen op de kiezerslijsten te plaatsen. Bovendien mochten voor de verkiezingen van mei 2003 de eerste drie kandidaten niet van hetzelfde geslacht zijn.

Vandaag

Vroeger

In 1929 legde voor de eerste keer een vrouw de eed af als kamerlid. Vrouwen konden toen wel tot volksvertegenwoordiger verkozen worden, maar mochten zelf niet gaan stemmen. Het vrouwenstemrecht werd pas in 1948 ingevoerd. Tot de jaren zeventig schommelde het aantal vrouwen in de Kamer tussen 2 en 4 %. In 1974 verdubbelde het aantal vrouwen om in de jaren tachtig te stagneren rond 8 %. In 1994 werden er in het kieswetboek voor het eerst quota vastgelegd voor de verdeling van mannen en vrouwen op de kandidatenlijsten. Maximum twee derde van het totaal aantal plaatsen op de lijst mocht worden ingenomen door kandidaten van hetzelfde geslacht. De wet van 13 december 2002 gaat nog een stap verder. Nu moeten er evenveel vrouwen als mannen op de lijsten staan.

De jongste assemblee

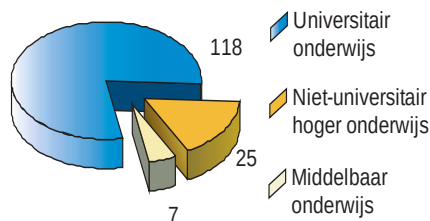
De gemiddelde leeftijd van de kamerleden bedraagt 45 jaar. Voor de verkiezingen was dat nog 47 jaar. Met een gemiddelde leeftijd van 45 jaar breekt de Kamer niet alleen haar eigen record, de gemiddelde leeftijd ligt ook lager dan in de Senaat en in de gemeenschaps- en gewestparlementen.

Het jongste kamerlid, Alisson De Clercq van de PS, is 21 jaar. Het oudste kamerlid, Pierrette Cahay-André van MR, is 66 jaar. (Zie interviews op pagina 11 en 12)

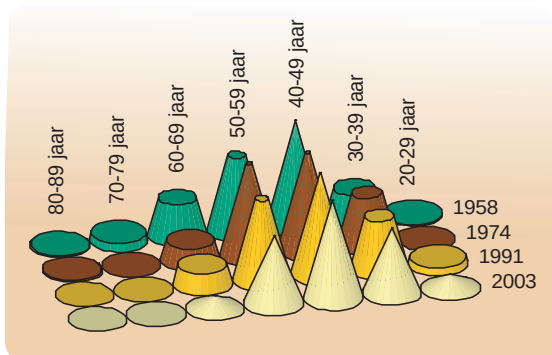

Opleidingsniveau kamerleden

Het opleidingsniveau van de kamerleden is in de loop der jaren voortdurend gestegen. In 1996 had 63 % van de kamerleden een universitaire opleiding genoten. In 1999 was dat 68 %, vandaag is dat 79 %.

Procentuele verdeling volgens leeftijdscategorie Evolutie in de voorbije decennia

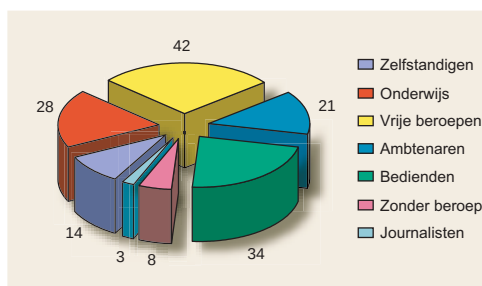

	1958	1974	1991	2003
20-29 jaar	0,47 %	0 %	2,36 %	5,33 %
30-39 jaar	12,26 %	19,81 %	20,28 %	25,33 %
40-49 jaar	40,09 %	37,26 %	38,68 %	38 %
50-59 jaar	28,77 %	34,91 %	31,13 %	26 %
60-69 jaar	14,62 %	7,55 %	7,55 %	5,33 %
70-79 jaar	3,30 %	0 %	0 %	0 %
80-89 jaar	0,47 %	0,47 %	0 %	0 %

Belangrijk: de minimumleeftijd om tot parlements lid verkozen te kunnen worden, werd pas in 1991 van 25 naar 21 jaar verlaagd.

Spiegel van de samenleving

Parlementsleden worden met de meest uiteenlopende vraagstukken geconfronteerd. Dat is logisch. Probeer maar eens een aspect te vinden van de samenleving of van uw persoonlijke leven waarop geen enkele wet van toepassing is. Omwille van die verscheidenheid aan thema's is het belangrijk dat de Kamer zo divers mogelijk samengesteld is. Uiteraard kunnen de kamerleden zich altijd laten bijstaan door externe deskundigen, wat ze trouwens geregeld doen. Maar toch is de inbreng van kamerleden die gespecialiseerd zijn in een bepaalde materie of die de gevoeligheden van een bepaalde sector in de vingers hebben van onschatbare waarde.

Parlementair en gemeentelijk mandaat

103 van de 150 kamerleden hebben ook een mandaat in hun gemeente.

- 32 kamerleden zijn burgemeester.
- 17 kamerleden zijn schepenen.
- 54 kamerleden zijn gemeenteraadslid.

Ruim twee derde van de kamerleden combineert zijn of haar parlementair mandaat met een mandaat in zijn of haar gemeente. Maar sommigen vragen zich luidop af of dat wel zo goed is. Vooral de groenen van Agalev en Ecolo toonden zich altijd fervente tegenstanders van elke vorm van cumul. We laten een voorstander en een tegenstander aan het woord.

PRO

Paul Tant is kamerlid voor CD&V en burgemeester van Kruishoutem.

«Als burgemeester sta je dicht bij de mensen.»

«Ruim 20 jaar ervaring leert me dat het mandaat van burgemeester van een (eerder) kleine gemeente best kan worden gecombineerd met dat van parlamentslid. Als parlamentslid ben je doorgaans iets sneller en beter geïnformeerd over de overheidsbeslissingen die de gemeente betreffen of raken. Als burgemeester sta je dicht bij de mensen. Bovendien levert de concrete bestuurservaring inspiratie en informatie die nuttig is voor het parlementaire werk, zeker wanneer het gaat over veiligheid, bestuurlijke organisatie, infrastructuur enzovoort. Overigens leert mijn concrete ervaring me dat de burgemeesters en schepenen die in het Parlement zetelen, niet de minst actieve parlamentsleden zijn, integendeel.»

CONTRA

Marie Nagy is Brussels kamerlid voor Ecolo.

«Belangenconflicten moeten worden vermeden.»

«In het debat over cumul zijn er de voorbije jaren steeds meer stemmen opgegaan om de mogelijkheden van cumul te beperken. Wij vinden dat goed. Ten eerste, omdat het van essentieel belang is dat belangenconflicten vermeden worden. Ten tweede, omdat zoveel mogelijk mensen bij het beleid betrokken moeten worden. Ik maak me in het bijzonder zorgen over de manier waarop artikel 14 bis van de nieuwe gemeentewet wordt toegepast. Dat artikel stelt dat een burgemeester als verhinderd wordt beschouwd wanneer hij lid is van een regering op eender welk niveau. We stellen vast dat die regel momenteel niet naar behoren gerespecteerd wordt. Bovendien werd de wet, die moet mogelijk maken dat er een kadaster van mandaten wordt bijgehouden, nog altijd niet goedgekeurd in het Parlement. Er rusten in ons land nog heel wat taboes op dat thema.»

Wat zegt de wet over cumul?

Parlementsleden zijn aan een aantal beperkingen onderworpen. Ze mogen naast hun mandaat van parlementslid niet zomaar gelijk welke job of functie uitoefenen. Op die manier wil de wetgever onder meer vermijden dat een persoon te veel macht krijgt of tegenstrijdige belangen moet verdedigen.

De wetgever maakt een onderscheid tussen absolute en relatieve onverenigbaarheden.

➤ Absolute onverenigbaarheid

Een kamerlid mag tijdens zijn mandaat

- geen minister, senator of lid van een ander parlement zijn,
- geen functie uitoefenen als rijksambtenaar, bezoldigd ambtenaar van de Staat, arrondissementscommissaris, provincieraadslid, provinciegouverneur, ...

Dat betekent bijvoorbeeld dat een belastinginspecteur of een beroepsmilitair die parlementslid wordt, zijn beroep tijdelijk niet mag uitoefenen. Hij mag zijn job wel weer opnemen na afloop van zijn mandaat. Een manager van een privé-bedrijf daarentegen mag gelijktijdig zijn bedrijf leiden en parlementslid zijn.

➤ Relatieve onverenigbaarheid

Naast zijn mandaat mag een volksvertegenwoordiger ten hoogste één van de volgende functies uitoefenen:

- het ambt van burgemeester, schepen of ocmw-voorzitter;
- een mandaat in een openbare of privé-instelling, uitgeoefend als vertegenwoordiger van het Rijk, van een gemeenschap, een gewest, een provincie of gemeente, voor zover dat mandaat meer bevoegdheid verleent dan het loutere lidmaatschap van de algemene vergadering of van de raad van bestuur;
- een mandaat in een openbare of privé-instelling, uitgeoefend als vertegenwoordiger van het Rijk, van een gemeenschap, een gewest, een provincie of gemeente, voor zover dat mandaat een maandelijks bruto belastbaar inkomen oplevert van minstens 495,78 euro.

Verschuiving in de taalgroepen

De Kamer is ingedeeld in twee taalgroepen: een Nederlandse en een Franse taalgroep.

Door de verkiezingen van 18 mei 2003 is het aantal leden van de Franse taalgroep gestegen van 59 naar 62.

Vanwaar die verschuiving?

Er zijn twee oorzaken. Ten eerste is de verdeling van de 150 kamerzetels over de verschillende kieskringen gewijzigd naar aanleiding van de laatste volkstelling. Het is namelijk zo dat het aantal zetels per kieskring in verhouding staat tot het bevolkingscijfer van de kieskring. Na een volkstelling kan de zetelverdeling dus wijzigen. Concreet: Vlaanderen is een zetel armer geworden; Wallonië, meer bepaald de kieskring Luxemburg, is een zetel rijker geworden.

De tweede oorzaak vinden we in de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde. Daar heeft de kiezer de keuze: hij kan op Nederlandstalige of op Franstalige kandidaten stemmen. Blijkbaar hebben op 18 mei meer kiezers in Brussel-Halle-Vilvoorde op Franstalige kandidaten gestemd.

Het belang van taalgroepen

De taalgroepen zijn belangrijk voor de goedkeuring van de zogenaamde «communautaire wetten» of «bijzondere wetten». «Bijzondere wetten» worden namelijk goedgekeurd met een bijzondere meerderheid. De wetgever voerde dat mechanisme in om te verhinderen dat de ene taalgemeenschap wetten zou goedkeuren die ingaan tegen de belangen van de andere taalgemeenschap.

De Grondwet bepaalt in welke gevallen een bijzondere meerderheid vereist is. Dat is onder meer het geval wanneer de wetgever de bevoegdheden van de gemeenschappen of de gewesten wil aanpassen. Daarom was er voor de wet in verband met de regionalisering van de wapenexport, die eind juli van dit jaar werd goedgekeurd, een bijzondere meerderheid nodig.

Gewone meerderheid

- ☞ De meerderheid van de leden moet aanwezig zijn.
- ☞ De meerderheid van de uitgebrachte stemmen moet een ja-stem zijn.

Bijzondere meerderheid

- ☞ De meerderheid van de leden van elke taalgroep moet aanwezig zijn.
- ☞ De meerderheid van de uitgebrachte stemmen in elke taalgroep moet een ja-stem zijn.
- ☞ Minstens twee derde van het totaal aantal uitgebrachte stemmen moet een ja-stem zijn.

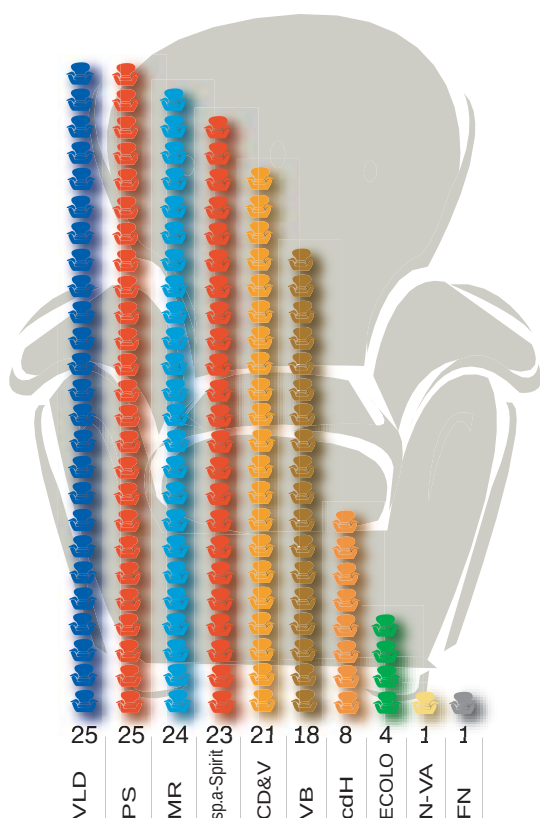
Zeven politieke fracties

De kamerleden van een zelfde partij vormen een politieke fractie. Het Reglement van de Kamer bepaalt dat om erkend te worden, een politieke fractie uit ten minste vijf leden moet bestaan. Door deze bepaling behoren momenteel zes kamerleden niet tot een fractie. Ecolo heeft maar vier kamerleden, N-VA en FN hebben elk maar één kamerlid.

Maar ook kamerleden van verschillende partijen kunnen samen één fractie vormen door – zoals sp.a en Spirit – bij de verkiezingen op één lijst op te komen.

De fractieleden wijzen in hun midden een voorzitter aan. De fractievoorzitter coördineert de activiteiten van zijn fractie en treedt als woordvoerder op in de plenaire vergadering.

Een fractie krijgt financiële middelen van de Kamer om haar werking te organiseren (personeel, administratie, ...). De huidige subsidiëring bedraagt 44.012,40 euro per jaar en per kamerlid.

Wat doet de Kamer?

> Vertrouwen geven aan de regering

Zonder het vertrouwen van de Kamer kan de federale regering niet aan de slag. De Kamer geeft haar vertrouwen aan de regering via een vertrouwensstemming. Ze doet dat bij de vorming van een nieuwe regering, nadat de premier de plannen van zijn regering in de Kamer is komen voorstellen. Ze doet dat ook bij het begin van elk parlementair jaar naar aanleiding van de «state of the union».

> Wetten maken

De kamerleden bespreken zowel wetsvoorstellen, ingediend door een of meer parlementsleden als wetsontwerpen, ingediend door de regering. Verder bespreken ze ook voorstellen van resolutie. Via een resolutie vragen de kamerleden aan de regering om rond bepaalde maatschappelijke of internationale problemen actie te ondernemen.

> De regering controleren

De Kamer controleert de federale regering. Interpellaties zijn het controlemiddel bij uitstek waarover de kamerleden beschikken. Via een interpellatie kan een kamerlid een minister of de regering ter verantwoording roepen. Daarnaast kunnen de kamerleden aan de ministers ook mondelinge en schriftelijke vragen stellen.

> De staatsfinanciën controleren

Elk jaar opnieuw moet de Kamer de begroting goedkeuren. Op die manier geven de kamerleden aan de regering de toestemming om belastingen te heffen en uitgaven te doen.

> Verdragen goedkeuren

De internationale verdragen die door de regering worden gesloten, moeten door de Senaat en vervolgens door de Kamer worden goedgekeurd.

> Onderzoekscommissies oprichten

De Kamer kan onderzoekscommissies oprichten om bepaalde maatschappelijke problemen tot op het bot te onderzoeken en oplossingen voor te stellen. Deze commissies beschikken over de bevoegdheid van een onderzoeksrechter.

Twée kamerleden vertellen over het wankel evenwicht tussen politiek en gezin

Ze leiden een hektisch leven, die politici. Alleen al in het Parlement bijvoorbeeld zijn vergaderingen tot na middernacht geen uitzondering. Maar van parlementsleden wordt veel meer verwacht dan dat ze hun mandaat naar behoren uitvoeren. Ze zijn ook sleutelfiguren binnen hun partij en moeten dus stevast aanwezig zijn op plaatselijke en regionale partijvergaderingen. Veel parlementsleden zijn ook burgemeester, schepen of gemeenteraadslid. Maar ook als ze geen gemeentelijk mandaat hebben, worden ze geacht op de hoogte te zijn van het politieke reilen en zeilen in hun gemeente. Politici moeten ook onder de mensen komen. M.a.w. hun weekendagenda is niet zelden een aaneenschakeling van barbecues, recepties, eetfestijnen enz. En alsof dat alles nog niet genoeg is, hebben sommigen ook nog een zelfstandige zaak of een vrij beroep. Daar een punt achter zetten is niet evident, want parlementsleden ben je voor vier jaar en dan beslist de kiezer. Is er nog tijd voor het gezin? We hadden hierover een gesprek met Maggie De Block en Hagen Goyvaerts. Hiernaast een paar fragmenten.

Maggie De Block

is kamerlid voor de VLD, huisarts en moeder van twee kinderen.

Een onmogelijke combinatie of een kwestie van planning?

Ik heb een goed geolied systeem van time management. Op maandag werk ik in mijn praktijk. Op dinsdag ben ik in het Parlement. De commissievergaderingen van die dag bereid ik 's zondags voor. Op woensdag werk ik tot 13.30 uur in mijn praktijk. Nadien ga ik terug naar de Kamer. Donderdag weer de Kamer, vrijdag weer mijn praktijk. Zaterdagmorgen zie ik patiënten na afspraak. Als arts moet ik mij bovendien regelmatig bijscholen. En dan zijn er nog de vele andere verplichtingen van een politicus.

En de kinderen?

Wel, ik zie ze elke morgen. Ik sta altijd om half zeven op, ook als ik pas om half twee uit de Kamer terugkom. De kinderen zijn ook ochtendmensen, en dan maken we de planning van de dag en praten we veel met elkaar. Er is altijd iemand die voor ze zorgt en ze kunnen mij altijd bereiken. Maar samen naar de film gaan, zit er niet in.

Er zijn steeds meer vrouwen in de politiek. Zal dat de manier van werken beïnvloeden?

Ik hoop het alleszins, vooral wat de laatavondvergaderingen betreft. Maar de vorige jaren heb ik daar niet veel van gemerkt. Ik heb het geluk dat mijn kinderen al een zekere zelfstandigheid hebben. Maar voor ouders van kleine kinderen lijkt een parlementair mandaat me een onmogelijke opdracht.

Tijdssparen, niets voor politici?

In het regeerakkoord staat inderdaad dat er moet worden gestreefd naar een betere combinatie van werk en privé-leven. Ik wil dat mijn partij nu ook consequent is als het over onze vakantie gaat. Ik kan desnoods ook begin september op vakantie gaan, maar dan moeten de kinderen weer naar school.

Een formule om politiek gezinsvriendelijker te maken....

Ik denk aan een formule van thuishulp. Zoals kamerleden nu een secretaresse hebben en een politiek medewerker zouden parlementsleden met jonge kinderen een vergoeding kunnen krijgen, maar dan met de verplichting om iemand thuis tewerk te stellen. Het is heel belangrijk dat de kinderen in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven.

Hagen Goyvaerts

is kamerlid en gemeenteraadslid voor het Vlaams Blok en vader van drie kinderen.

Een onmogelijke combinatie of een kwestie van planning?

Het is een kwestie van planning. Maar als er laatavondvergaderingen zijn, is dat niet evident. Het belangrijkste is dat je partner je ten volle steunt in de uitoefening van je mandaat. Ik heb het geluk dat mijn echtgenote tijdelijk met loopbaanonderbreking is. Nadien zal de planning van werk en huishouden nog strikter moeten worden, maar dat zal wel lukken.

En de kinderen?

De weinige tijd dat ik thuis ben, probeer ik voldoende aandacht te schenken aan de kinderen. Onze oudste dochter is nu 13 jaar, ze is volop in haar puberteit, dat vergt een andere aanpak dan een kleintje van twee jaar. En ook in de vakanties is het altijd weer streven naar een evenwicht, in functie van de politieke of aanverwante activiteiten.

Er zijn steeds meer vrouwen in de politiek. Zal dat de manier van werken beïnvloeden?

Dat is mogelijk. Een ding is zeker, vrouwen vergaderen op een andere manier dan mannen. Het feit dat we samenwerken zal er ons misschien toe dwingen om slechte gewoontes uit het verleden af te leren en eens tijdig de vergaderingen te stoppen. Maar ik twijfel eraan of je dat als algemene stelregel kunt aannemen. Bovendien heb je het tijdsverloop van een debat veelal niet onder controle.

Tijdssparen, niets voor politici?

Ja, dat is een mooi principe. Ik begrijp dat mensen die dagelijks van 8 tot 5 werken en daarvoor vroeg moeten opstaan en pas 's avonds laat thuiskomen en dat gedurende een hele beroeps carrière er op een bepaald moment even tussen uitwillen, om zich te heroriënteren of om te zorgen voor een familielid. Maar een politicus werkt in een ander kader en bovendien is de duur van een federale politieke carrière heel onzeker.

Een formule om politiek gezinsvriendelijker te maken....

Ik ben geen voorstander van kinderopvang in de Kamer. Ik zou er eerder voor pleiten om de vergaderingen 's avonds op een redelijk uur af te ronden. Om vijf à zes uur bijvoorbeeld. Maar dan moeten we 's morgens wel vroeger beginnen of de middagpauzes kort houden.

Op 26 juni van dit jaar legde ze de eed af als volksvertegenwoordiger voor de PS. Zolang Rudy Demotte minister blijft, heeft zij zitting als zijn opvolger. Met haar 21 lentes is Alisson De Clercq de benjamin van de Kamer.

U hebt op 26 juni de eed afgelegd. Wat is uw eerste indruk?

Ik ben er sterk van onder de indruk dat ik nu parlementslid ben. Een parlementair mandaat vormt een grote uitdaging en brengt heel wat verantwoordelijkheden met zich. Nu moet ik vertrouwd raken met de procedures van de assemblee en het verloop van de werkzaamheden.

U bent het jongste lid van de Kamer. U bent pas kort voor de verkiezingen van 18 mei 21 geworden. Werd de politiek u met de paplepel ingegoten?

Ik ben inderdaad opgegroeid in een politiek geëngageerd gezin. Mijn vader heeft diverse mandaten uitgeoefend. Bij ons thuis gingen de gesprekken dan ook vaak over politiek. Sinds mijn zestiende maak ik deel uit van de Jongsocialisten van Monceau-sur-Sambre. Toen ik 18 was, stelde ik mij kandidaat bij de gemeenteraadsverkiezingen en tot mijn grote blijdschap werd ik verkozen.

U studeert nog. U zit in de tweede kandidatuur rechten aan de ULB. Is het niet zwaar om universitaire studies te combineren met een parlementair mandaat?

Het zal inderdaad zeer zwaar zijn en ik kom er rond voor uit dat ik niet zo goed weet hoe ik het allemaal moet bolwerken. Ik steek immers veel tijd en werk in mijn studies en een parlementair mandaat vergt ook veel tijd.

Wat zijn uw stokpaardjes? Aan welke thema's wil u vooral aandacht besteden?

Ik wil me toeleggen op vraagstukken zoals gelijkheid en solidariteit, sociale zekerheid, racismebestrijding en de strijd tegen kansarmoede. Die thema's liggen mij het naast aan het hart.

Vrouwen zijn nu nadrukkelijk aanwezig in de politiek. 53 van de 150 kamerleden zijn vrouwen. Vallen een politiek engagement en een gezinsleven met elkaar te verzoenen?

Op dit moment heb ik daar geen problemen mee. En morgen zien we wel weer. Ik geloof dat er veel mogelijk is, als je maar goed georganiseerd bent.

Pierrette Cahay-André is sinds juli 1999 MR-volksvertegenwoordiger voor de kieskring Luik. Daarvoor was ze volksvertegenwoordiger en senator voor de PSC. Ze was tevens burgemeester van Visé. Sinds kort is ze het oudste lid van de Kamer.

Sinds de laatste verkiezingen bent u het oudste lid van de Kamer. Wat voor een gevoel geeft dat?

Ach, ik ben er niet bijzonder van onder de indruk. De jaren zijn voorbijgevlogen. Ik ben mij er terdege van bewust dat de tijd altijd sneller vliedt dan men wel denkt.

De gemiddelde levensverwachting neemt jaar na jaar toe. Maar in de politiek krijgen steeds jongere mensen verantwoordelijkheid te dragen. Is dat geen paradox? Laat men de vaak onvervangbare ervaring van de ouderen zo niet verloren gaan?

Het dynamisme van de jeugd is van onschatbaar belang, ook al hebben jongeren soms de neiging om er wat te onbesuisd in te vliegen en wil men daarbij nogal eens doorschieten. Ik beweert niet dat je met het ouder worden je dynamisme verliest, maar misschien pak je de zaken wat voorzichtiger aan. En terugkijkend op mijn leven denk ik dat ik vroeger wellicht voortvarender was en minder oog had voor risico's. Ervaring is echter onvervangbaar, op alle gebieden, en zeker als het erop aankomt je krachten te doseren. Ik heb de indruk dat ik nu over een werkracht beschik die ik als jonge politica misschien niet had. Ik kan werkelijk uren aan een stuk blijven werken, en toch bij het ochtendgloren weer uit de veren zijn. Daar had ik het vroeger wel lastiger mee. Met het ouder worden heb je misschien minder slaap nodig.

Er is ook de factor levenservaring. Ik heb de oorlog meegemaakt, met al zijn ontberingen. Altijd weer dat bange afwachten: zullen we iets te eten hebben? Zullen we kou lijden? Mijn analyse van de Irak-crisis moet je dan ook zien in het licht van dat eigen verleden. Jong en oud, onstuimig en ervaren, het moet allemaal op een evenwichtige manier aanwezig zijn, net zoals de vrouw in de politiek. U kent mijn engagement als feministe....

Jeugdigheid wordt dikwijls gekoppeld aan idealisme. Raken die idealen niet wat op de achtergrond met het ouder worden, en wordt het compromis dan niet belangrijker?

De ervaring leert inderdaad dat niets eenvoudiger is, en dat luisterbereidheid van kapitaal belang is. We leven in een complexe en gelaagde maatschappij, waarin verdraagzaamheid elke dag weer een noodzaak is.

Er stappen steeds meer vrouwen in de politiek. Maar het politieke bedrijf is een veeleisende en tijdverslindende doening. Hoe kunt u politiek engagement combineren met een gezinsleven?

Die vraag wordt vaak op die manier gesteld. U kunt vrouwen dan net zo goed zeggen: «Blijf maar beter thuis!». De politiek is een harde wereld, voor mannen én voor vrouwen. Iedereen moet keuzes maken. Wellicht moeten we op een andere manier aan politiek gaan doen, zodat politici meer tijd aan hun gezin kunnen besteden. Daar zouden zowel de mannen als de vrouwen in de politiek beter van worden.

Ikzelf was al wat ouder toen ik verkozen werd in het Parlement. De kinderen waren al wat groter. Ik ben begonnen in de gemeentepolitiek. Ik was burgemeester en daardoor kon ik mijn agenda ook beter beheren.

Uw jonge collega Alisson De Clercq heeft op 26 juni jongstleden de eed afgelegd. Met amper 21 lentes is zij het jongste kamerlid. Welke goede raad zou u haar kunnen geven?

Ik denk niet dat ik haar goede raad moet geven. Ik kan hooguit enkele bevindingen meedelen. Je moet uiteraard over een goede gezondheid en veel uithoudingsvermogen beschikken. Je moet dossiers ook op een serene manier aanpakken. Hoed je voor emotionele reacties! Het werk is het belangrijkste: het woord nemen, teksten indienen, je teksten verdedigen, proberen een consensus te bereiken met de andere fracties om je teksten goedgekeurd te krijgen. Voorts moet je de vinger aan de pols houden, oog hebben voor wat er in de samenleving leeft, en veel luisteren naar de mensen. En last but not least, je moet je job graag doen, dat is het hele eiereten.

De nieuwe regering

Na weken van vermoeiende en niet zelden ook nachtelijke onderhandelingen bereikten VLD, sp.a-Spirit, MR en PS op 10 juli een regeerakkoord.

Dat regeringsonderhandelaars niet over één nacht ijs gaan, is de logica zelf. Uiteindelijk worden tijdens die onderhandelingsweken de beslissingen genomen die bepalend zijn voor het regeringswerk van de volgende vier jaar. Een regeerakkoord is als het ware een contract waarin de regeringspartijen vastleggen wat ze de volgende jaren samen willen realiseren. Het is geen vrijblijvend vodge papier. Integendeel, het moet door de regeringspartijen loyaal worden uitgevoerd.

Eens er een regeerakkoord is en de nieuwe regering gevormd is, legt de eerste minister een regeringsverklaring af in de Kamer. Daarbij doet hij de grote lijnen van het regeerakkoord uit de doeken.

15 ministers

Guy Verhofstadt
eerste minister

Didier Reynders
Financiën

Laurette Onkelinx,
vice-premier
Justitie

Rudy Demotte
Sociale zaken en
Volksgezondheid

Louis Michel,
vice-premier
Buitenlandse zaken

Fientje Moerman
Economie, Energie,
Buitenlandse handel en
Wetenschapsbeleid

Johan Vande Lanotte,
vice-premier
Begroting en
Overheidsbedrijven

Bert Anciaux
Mobiliteit en Sociale
economie

Patrick Dewael,
vice-premier
Binnenlandse zaken

Marie Arena
Ambtenarenzaken,
Maatschappelijke
integratie en
Grootstedenbeleid

Frank Vandenbroucke
Werk en Pensioenen

Sabine Laruelle
Middenstand en
Landbouw

André Flahaut
Landsverdediging

Freya Van Den Bossche
Leefmilieu,
Consumentenzaken en
Duurzame
ontwikkeling

Marc Verwilghen
Ontwikkelings-
samenwerking

6 staatssecretarissen

Peter Vanvelthoven
Informatisering van de
staat

Jacques Simonet
Europese zaken

Hervé Jamar
Modernisering van de
financiën en de Strijd
tegen de fiscale fraude

Anissa Tamsamani
Arbeidsorganisatie en
Welzijn op het werk

Isabelle Simonis
Gezin en Personen met
een handicap

Vincent Van
Quickenborne
Administratieve
vereenvoudiging

Volgens de Grondwet maken de staatssecretarissen geen deel uit van de Ministerraad, maar de voorbije jaren woonden ze de Ministerraad wel bij. Een staatssecretaris is toegevoegd aan een minister.

Haar programma

Een creatief en solidair België
zuurstof voor het land

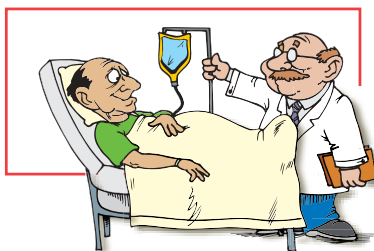
Het regeerakkoord is een lijvig document van zowat 70 pagina's.

De volledige tekst vindt u op onze website, via de link die vermeld is achteraan in dit magazine. Op de volgende pagina's geven we de krachtlijnen weer.

De krachtlijnen van het regeerakkoord

Werkgelegenheid is een topprioriteit

- ➡ De regering wil 200.000 nieuwe banen creëren. Om dit doel te bereiken, komen er fiscale en andere stimuli. Via de invoering van de werkbonus krijgen personen met een laag inkomen een extraatje bovenop hun nettoloon. Zo wil de regering ervoor zorgen dat iemand die aan een laag loon werkt in elk geval meer verdient dan wie werkloos blijft. Ook deeltijds werken moet interessanter zijn dan werkloos blijven.
- ➡ Het systeem van dienstencheques moet voor 25.000 buurtjobs zorgen.
- ➡ De lasten op arbeid moeten verder naar omhoog.
- ➡ Creatieve en hooggeschoolde arbeid moeten weer betaalbaar worden.

Zuurstof voor de ondernemingen

- ➡ Om de werkgelegenheid aan te wakkeren, wil de regering de oprichting van nieuwe bedrijven vergemakkelijken en gunstiger omstandigheden creëren voor KMO's.
- ➡ De verdere vrijmaking van de energiemarkt moet de investeringen in die sector stimuleren.
- ➡ De coalitie denkt aan een eenmalige operatie waarbij personen die geld belegd hebben in het buitenland, hun situatie kunnen regulariseren.
- ➡ Het budget voor wetenschappelijk onderzoek wordt tegen 2010 opgetrokken naar 3 % van het bruto binnenlands product.
- ➡ De regering zal bij de Europese Unie aandringen op een verlaging van het BTW-tarief voor de horeca van 21 naar 6 %.

Moderne overheidsbedrijven

- ➡ Vóór eind 2005 hoopt de regering de NMBS-schuld over te nemen ten belope van 7,4 miljard euro. De NMBS moet er wel in slagen om het aantal reizigers met 25 % te doen stijgen ten opzichte van 2000.
- ➡ De regering wil dat De Post een klantgericht bedrijf wordt en zal het engagement van de vorige regering in verband met de herkapitalisering van De Post respecteren.
- ➡ Ook Belgacom moet alle groeikansen krijgen. Daarom zal de regering o.a. onderhandelingen aanknopen om het pensioenfonds over te nemen.

Een versterkte sociale zekerheid

- ➡ Om een antwoord te kunnen geven op de uitdaging van de vergrijzing moet het Zilverfonds tegen 2007 over een reserve van 10 miljard euro beschikken.
- ➡ De middelen voor gezondheidszorg zullen met 4,5 % per jaar toenemen.
- ➡ De zelfstandigen moeten zich in de toekomst verzekeren tegen «kleine risico's» en krijgen een volwaardig sociaal statuut.
- ➡ Het ouderschapsverlof wordt uitgebreid van 3 naar 6 maanden en in een aantal gevallen kan het bevallingsverlof verlengd worden.
- ➡ De huidige stempelcontrole en de uitsluiting van abnormaal langdurig werklozen worden afgeschaft.
- ➡ Om te vermijden dat mensen te snel naar een gespecialiseerd arts gaan, wordt het remgeld aangepast.
- ➡ De regering zal misbruiken in de gezondheidszorg en overconsumptie met voorrang bestrijden.

- ➡ Er komt een prijsverlaging voor generische geneesmiddelen.
- ➡ Het principe van de maximumfactuur voor medische zorgen zal in de toekomst ook gelden voor zelfstandigen en voor jongeren tot 18 jaar en zal ook van toepassing zijn bij langdurige verblijven in het ziekenhuis.
- ➡ Een aantal sociale uitkeringen worden welvaartsvast gemaakt.
- ➡ De minimumpensioenen worden opgetrokken en de statuten van arbeiders, bedienden en zelfstandigen worden geleidelijk aan gelijkgeschakeld.
- ➡ Werknemers moeten werk en gezin beter kunnen combineren. Daarom wordt er een stelsel van tijds-sparen ingevoerd. Overuren, niet opgenomen vakantiedagen, ... moeten in vrije tijd kunnen worden omgezet.

De strijd tegen de criminaliteit

- ➡ De lokale politie krijgt 2.500 extra manschappen.
- ➡ De wet Lejeune in verband met voorwaardelijke invrijheidstelling wordt herzien en zware criminelen zullen langer in de gevangenis blijven.
- ➡ De paarse coalitie wil de wapenwet uit 1933 herbekijken om het aantal wapens in omloop te beperken.
- ➡ De beschikbare middelen worden met voorrang geïnvesteerd in achtergestelde wijken. Kwetsbare groepen, zoals bejaarden, dokters, juweliers, ... krijgen extra toezicht.
- ➡ De regering zal de strijd tegen de fiscale fraude opvoeren en werk maken van een betere inning van de belastingen.

Een efficiënt en toegankelijk gerecht

- ➡ Justitie moet toegankelijker worden en er komt meer rechtsbijstand voor de armsten.
- ➡ Slachtoffers krijgen in de toekomst een betere behandeling. Ze hebben recht op meer en verstaanbare informatie. De procedures worden vereenvoudigd.
- ➡ De regering zal maatregelen treffen om de gerechtelijke achterstand weg te werken. Zo zal het gerechtelijk verloop aangepast worden zodat de continuïteit van de dienstverlening het hele jaar door gewaarborgd kan worden.

- ➡ Naast de klassieke gevangenisstraf moeten er meer doelgerichte alternatieve straffen worden ingevoerd.

Verdraagzaamheid en multiculturaliteit

- ➡ De strijd tegen racisme en etnische discriminatie wordt opgevoerd.
- ➡ Er komt een meerjarenplan ter bestrijding van discriminatie op het werk.
- ➡ Als wettelijk erkende godsdienst moet de islam beschikken over goed werkende instellingen. De regering gaat hierover in dialoog met de moslim-executieve.
- ➡ De regering wil meer werk maken van het onthaal van nieuwkomers.

Een constructief, realistisch en ethisch verantwoord buitenlands beleid

- ➡ De wet van 1993 ter bestrijding van ernstige schendingen van het humanitair recht wordt aangepast. (*Is intussen gebeurd, zie pag. 21*)
- ➡ Aan de betrekkingen met de VS zal bijzondere aandacht worden besteed.
- ➡ De regering is voorstander van een hecht Europa met een eigen buitenlands beleid en een effectief defensiebeleid.
- ➡ De coalitie pleit voor de ontwikkeling van een nieuwe Noord-Atlantische alliantie die berust op twee pijlers: een Europese en een Noord-Amerikaanse pijler.
- ➡ Het leger wordt gemoderniseerd, terwijl het aantal militairen tot 35.000 teruggebracht wordt.

- ➡ Het budget voor ontwikkelingssamenwerking wordt stelselmatig opgetrokken naar 0,7 % van het bruto binnenlands product. Om versnippering tegen te gaan, zal de Belgische ontwikkelingshulp geconcentreerd zijn op hoogstens 18 landen.
- ➡ Op het vlak van diplomatie en ontwikkelingssamenwerking wordt voorrang verleend aan Afrika en het Midden-Oosten.

Milieu en mobiliteit

- ➡ Prioritair is de strijd tegen de uitstoot van broeikasgassen. De regering wil gezinnen en bedrijven aanzetten tot rationeel energiegebruik. Minder vervuillende en schone energiebronnen en technieken, zoals aardgas, zonne- en windenergie, warmtepompen... worden, o.a. via een «vergroening» van de fiscaliteit, gepromoot.
- ➡ De uitstap uit de kernenergie blijft behouden.
- ➡ De regering wil thuiswerk en carpooling aanmoedigen en bevestigt dat ze werk wil maken van gratis treinvervoer voor het woon-werkverkeer.
- ➡ Het gebruik van het openbaar vervoer moet de hoogte in.
- ➡ Het aantal verkeersslachtoffers moet met minstens 33 % verminderen tegen 2006.
- ➡ Vrachtwagens zullen tijdens de spitsuren op vierwaksbanen alleen nog de rechter rijstrook mogen gebruiken.
- ➡ Benzine en diesel worden duurder, terwijl de inschrijvingstaks geleidelijk aan geschrapt wordt.

En nog ...

- ➡ Bij de berekening van de premie van de autoverzekering zal rekening worden gehouden met het rijgedrag van het individu.
- ➡ Tegen 2007 hebben we met z'n allen een elektronische identiteitskaart.
- ➡ De minimumleeftijd om tot kamerlid of senator verkozen te worden, wordt van 21 naar 18 jaar verlaagd.
- ➡ Het getuigschrift van goed gedrag en zeden verdwijnt en wordt vervangen door een raadpleging van het strafregister.
- ➡ Op het vlak van huurwetgeving moet er een beter evenwicht ontstaan tussen de rechten van de eigenaars en die van de huurders.
- ➡ De euthanasiewet wordt geëvalueerd.
- ➡ De mogelijkheid van schuldloze echtscheiding wordt ingevoerd.

Het regeerakkoord gewikt en gewogen

Nadat de eerste minister zijn regeringsverklaring in de Kamer heeft afgelegd, krijgen de kamerleden het woord. Tijdens het zogenaamde investituurdebat maken de verschillende partijen de balans op van het regeerakkoord. Daarbij richten de partijen van de meerderheid de schijnwerpers hoofdzakelijk op de positieve punten. De oppositiepartijen daarentegen zetten in de verf wat ze niet goed vinden.

Het investituurdebat was gespreid over twee dagen. We kunnen in dit magazine natuurlijk niet alle argumenten opnemen, maar we wilden u wel de grote lijnen van het debat meegeven. Daarom vroegen we elke fractieleider een korte commentaar te formuleren bij het regeerakkoord. We gingen daarbij enigszins in tegen wat in een dergelijke context gebruikelijk is. We vroegen namelijk dat de meerderheid ook een aantal negatieve punten, en de oppositie ook een aantal positieve punten zou vermelden. Ten slotte vroegen we aan de meerderheid wat ze tijdens de regerings-onderhandelingen als moeilijk hadden ervaren. Van de oppositiepartijen wilden we weten welke punten zij op de agenda zouden hebben gezet, indien ze aan de onderhandelingen hadden deelgenomen.

Vertrouwensstemming

Het investituurdebat wordt afgesloten met een vertrouwensstemming. Dat is een heel belangrijk moment, want zonder het vertrouwen van de Kamer kan de federale regering niet aan de slag. De huidige kamerleden gaven hun vertrouwen aan de nieuwe regering op woensdag 16 juli: 96 kamerleden van de meerderheid stemden voor, 49 kamerleden van de oppositie stemden tegen.

Meerderheid

Rik Daems

Positief

De VLD staat volledig achter het regeerakkoord. De regeringsdeelname werd trouwens met een overweldigende meerderheid goedgekeurd op een speciaal ledencongres.

Twee punten die we bijzonder hartverwarmend vinden:

- de grootschalige lastenverlaging,
- de uitbouw van een volwaardig sociaal statuut voor de zelfstandigen.

De verlaging van de sociale lasten met 800 miljoen euro moet voor meer banen zorgen. Op een ogenblik dat de economie het minder goed doet en veel bedrijven moeten vechten om te overleven geeft dat zuurstof om mensen in dienst te nemen of aan de slag te houden.

Met een volwaardig sociaal statuut voor de zelfstandigen hertekent dit regeerakkoord het sociale landschap. Tijdens de vorige regering werd de basis gelegd om dit statuut gevoelig te verbeteren en ik had het geluk dat ik daar ten volle bij betrokken was. Nu wordt daarop verder gebouwd zodat de tijd dat de zelfstandigen op sociaal gebied tweederangsburgers waren, binnenkort definitief achter de rug is.

Negatief

Iets minder gelukkig zijn we met de hervorming van de zogenaamde wet Lejeune over de voorwaardelijke invrijheidstelling. Wij vinden het beter om, net zoals in de buurlanden, gevangenen ten minste twee derde van hun straf te laten uitzitten.

We hadden ook graag een versoepeling in verband met vakantiewerk van studenten in het akkoord gezien.

Dirk Van der Maelen

Positief

- 200.000 nieuwe jobs tegen 2008
Het verheugt ons dat het regeerakkoord voorziet in 200.000 nieuwe jobs. Belangrijk is dat de geplande lastenverlaging ten goede komt aan die categorieën van werknemers en die sectoren waar de kans het grootst is dat de lastenverlaging omgezet wordt in bijkomende jobs.

- Jaarlijks groeipad van 4,5 % in de gezondheidszorg
Iedereen aanvaardt nu onze stelling dat er een jaarlijks groeipad van 4,5 % in de gezondheidszorg moet zijn. Hierdoor is kwalitatieve gezondheidszorg voor alle mensen gewaarborgd. Maar we kunnen onze gezondheidszorg slechts in stand houden als er een zuinig beleid gevoerd wordt. In heel het land! Onverklaarbare kostenverschillen moeten worden aangepakt.

Negatief

We vinden dat het de rol is van de meerderheid om de regering te steunen. Het is niet aan ons om kritiek te geven. Maar als het dan toch uitdrukkelijk gevraagd wordt, schuiven we deze twee pijnpunten naar voren.

- Fiscale regularisatie
De regularisatie van kapitaal dat in het buitenland belegd werd, kan voor ons maar als er een billijke vergoeding betaald wordt.
- Koken kost geld
Sp.a-Spirit had graag meer sociale maatregelen genomen: verhoging van een aantal uitkeringen, een betere terugbetaling van de ziektekosten van bepaalde groepen.... We kunnen een aantal van deze verbeteringen nu niet doorvoeren omdat wij de staatsfinanciën willen beheren als een goede huisvader.

Moeilijk

Verlost van Agalev wilden sommige meerderheidspartners milieu stiefmoederlijk behandelen. Maar sp.a-Spirit is erin geslaagd belangrijke milieuaanzetten in het regeerakkoord op te nemen en zal nauwlettend toezien op de uitvoering ervan.

Claude Eerdeken

Positief

Over de langdurige regeringsonderhandelingen en het akkoord dat bereikt werd, valt heel veel te zeggen. Eerst en vooral wil ik beklemtonen dat ik blij ben dat de onderhandelaars een akkoord hebben bereikt over een coherent en ambitieus tewerkstellingsbeleid. Ze zijn erin geslaagd, op een intelligente en vernieuwende manier, een synthese te maken van partijprogramma's, waarvan de prioriteiten en de doelstellingen fundamenteel van elkaar verschillen.

Wat kunnen we aanstippen als bijzonder positief?

- De aanzienlijke inspanning die geleverd wordt om ons systeem van gezondheidszorg in stand te houden en uit te breiden;
- De wil om, via een reeks concrete maatregelen, 200.000 nieuwe jobs te creëren;
- Het engagement om de toekomst van de NMBS en De Post veilig te stellen, zodat zij hun openbare opdracht kunnen voortzetten.

Negatief

Het is natuurlijk jammer dat we op sociaal vlak geen nieuwe maatregelen hebben kunnen treffen. We moeten zeer voorzichtig en behoedzaam zijn in verband met het overeengekomen budgettair kader en de maatregelen die bestemd zijn om meer inkomsten te verwerven. Het moet ook gezegd, dat we niet met alle maatregelen even gelukkig zijn, bijvoorbeeld met de fiscale regularisatie. We zullen streng moeten zijn bij de realisering ervan om misbruiken te vermijden.

Moeilijk

Het is evident dat de begrotingsbesprekingen moeilijk en gespannen waren. De onderhandelaars moesten een evenwicht vinden tussen de wensen van de verschillende partijen en dat op een moment waarop er minder middelen beschikbaar waren dan voorheen. Dat evenwicht werd gevonden. Het laat toe grote hervormingen door te voeren zonder dat we ons wagen aan avonturen die morgen onbetaalbaar zijn. Dat evenwicht moet nu gerespecteerd worden. Het is ook aan ons, parlementsleden, om daarover te waken.

Oppositie

Daniel Bacquelaine

Pieter De Crem

Positief

De nieuwe regering geeft voorrang aan de economische en sociale problemen. Haar programma is voluntaristisch. De MR-fractie is blij met het regeringsprogramma omdat het vrijheid, gelijkheid van kansen en solidariteit creëert. We zijn tevreden omdat de fiscale hervorming wordt verdergezet. Zo wordt de economische activiteit aangemoedigd en worden er jobs gecreëerd.

Positief vinden we ook de financiering van de gezondheidszorg en de pensioenen, de verbetering van het sociaal statuut van de zelfstandige, de inspanningen die geleverd worden op het vlak van veiligheid, de hervorming van justitie en de sterke aanwezigheid van België in Europa en in de wereld.

De nieuwe regering wil niet berusten en klampt zich niet vast aan het verleden. Ze maakt komaf met de belastingwoede en wil initiatieven aanmoedigen.

Negatief

In een regering met verschillende partijen moeten er nu eenmaal compromissen gesloten worden. We vinden het jammer dat de socialistische partner de solidariteitsbijdrage op de pensioenen niet geleidelijk wil afschaffen.

Moeilijk

In België botst elke onderhandeling vroeg of laat op communautaire tegenstellingen. De regering heeft beslist om aan het communautaire geen voorrang te geven. De MR is daar blij om. Het komt erop aan, aandacht te besteden aan de echte bekommernissen van de mensen. Werkgelegenheid creëren, de economie en de sociale sector nieuw leven inblazen: daar moeten we de volgende vier jaar volop werk van maken.

Negatief

- De lastenverlaging voor de bedrijven komt te laat en is te beperkt.
- Er gaat nog te weinig aandacht naar een betere afstemming van het beroepsleven op het gezinsleven.
- De accijns- en belastingverhogingen zijn geen milieumaatregelen maar middelen om de staatskas te vullen.
- Concrete afspraken voor de oplossing van een aantal communautaire problemen ontbreken.
- Er zijn niet voldoende waarborgen voor een gezonde financiële basis voor de overheidsbedrijven (NMBS, De Post).
- Het begrotingsbeleid is ondoorzichtig.

Positief

- De doelstelling om 200.000 nieuwe banen te creëren;
- Het streven naar betere en beter toegankelijke gezondheidszorg;
- Het harmoniseren van het sociaal statuut van arbeiders, bedienden en zelfstandigen;
- De verhoging van de middelen voor ontwikkelings samenwerking tot 0,7 % van BBP.

Dit hadden wij op de agenda gezet.

- Een onmiddellijke lastenverlaging voor de bedrijven, in de eerste plaats voor de productiesector en voor de verzorgende sector;
- Het gezin moet een centrale plaats krijgen, o.m. door een verhoging van de kinderbijslag en door gezinsondersteunende maatregelen, zoals de invoering van de kwaliteitskaart om de combinatie van arbeid en gezin te vergemakkelijken;
- De oprichting van een gespecialiseerde verkeerspolitie om onder meer agressief en asociaal rijgedrag te beteugelen;
- De aanpassing van de snel-Belg-wet en de drugswet.

Gerolf Annemans

Raymond Langendries

Negatief

- De regering schuift alle belangrijke communautaire knelpunten voor zich uit.
- Nergens in het regeerakkoord staat een overtuigend hoofdstuk over de harde aanpak van de misdadigheid en de stadscriminaliteit.
- De regering heeft geen structureel antwoord op de eerste tekenen van deflatie.
- De prijsverhogingen voor benzine, diesel en stookolie en de verhoging van de energieheffing op elektriciteit zijn asociale maatregelen, die de kleine man het leven zuur maken.
- Het regeerakkoord is ronduit slecht voor de Vlaamse ondernemers.

Positief

Het Vlaams Blok vindt dat in een investituurdebat de parlementaire rol van de oppositie erin bestaat oppositie te voeren en negatieve elementen in het regeerakkoord op te sporen. Wij vinden het niet onze rol mogelijke positieve punten te onderstrepen. Bovendien zijn we het prekerig gedoe van de eerste minister over nieuwe tijden en betere oplossingen beu. Guy Verhofstadt staat niet open voor de kritiek van de oppositie. Het zou nochtans verstandiger zijn om naar de oppositie te luisteren en lessen te trekken uit wat ze zeggen. Alleen al omwille van die houding van de eerste minister acht het Vlaams Blok het niet bepaald zijn plicht om iets positiefs te zeggen.

Dit hadden wij op de agenda gezet.

- De afschaffing van de snel-Belg-wet;
- De splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde;
- De overheveling van bevoegdheden zoals tewerkstelling, mobiliteit, gezondheids- en gezinsbeleid naar de gewesten of gemeenschappen met daaraan gekoppeld fiscale autonomie.

Negatief

Ik zal me beperken tot 3 negatieve punten, maar daarover velt de cdH dan wel een streng oordeel.

- Er zijn te veel doelstellingen geformuleerd die veel geld kosten. Welnu, de regering houdt zich niet aan een strikt begrotingskader. Ofwel doet ze alleen maar beloftes, ofwel is ze van plan de factuur door te schuiven naar de volgende generaties.
- Veel problemen zijn «vergeten» of worden doodgewezen. Dat wijst op grondige meningsverschillen binnen de coalitie. Bijvoorbeeld: hoe zit het met het stemrecht voor vreemdelingen, met de strijd tegen extreem rechts, met de hervorming van de overheidsbedrijven na het faillissement van Sabena en de aanbevelingen van de onderzoekscommissie, de lasten ten gevolge van de vergrijzing, ...
- De communautaire problemen worden doorverwezen naar een «forum», alsof men de verdeling van het land na de verkiezingen van 2004 nog wil aanwakkeren.

Positief

- De voorrang die wordt verleend aan werkgelegenheid, maar ik vrees dat de middelen die uitgetrokken worden om 200.000 nieuwe jobs te creëren, niet zullen volstaan;
- De verhoging van de middelen voor gezondheidszorg (+ 4,5 % per jaar);
- De aankondiging van een sociaal statuut voor zelfstandigen dat vergelijkbaar is met dat van werknemers;
- De belofte om slachtoffers bij gerechtszaken beter te beschermen;
- De oprichting van een familierechtbank, wat wij trouwens al lang hadden gevraagd.

Dit hadden wij op de agenda gezet.

Wij werden niet uitgenodigd voor de onderhandelingen. Maar de cdH had gevraagd dat er werk zou worden gemaakt van een echt gezinsbeleid, wat helaas nog altijd niet gebeurd is.

Over tot de agenda

De inkt van het regeerakkoord was amper droog, of de kersverse kamerleden moesten zich al uitspreken over een aantal politiek hete hangijzers. Op de parlementaire agenda: de programmawet, de aanpassing van de genocidewet, de wet in verband met tabaksreclame en ten slotte de regionalisering van de wapenwet.

Programmawet

De nieuwe programmawet bevat grotendeels fiscale en financiële bepalingen. Ze bepaalt onder meer dat de taksen op meer-vervuilende brandstoffen en op elektriciteit worden verhoogd en dat een aantal maatregelen in verband met milieutaksen en ecobonussen pas op 1 januari 2004 in werking treden. De inwerkingtreding van het fonds voor alimentatievorderingen wordt met een jaar uitgesteld.

De programmawet die nog net voor het zomerreces werd goedgekeurd, telde maar 40 artikelen. Dit is niet veel voor een programmawet. De programmawet van 24 december 2002 bijvoorbeeld telde meer dan 500 artikelen. Dat was goed voor meer dan 100 bladzijden in het Belgisch Staatsblad.

Wat is een programmawet?

Alvorens uit te leggen wat een programmawet is, geven we een woordje uitleg over de begroting. Elk jaar maakt de regering een begroting op. Dat is een raming van ontvangsten en uitgaven voor het volgende kalenderjaar. De regering kan de begroting maar uitvoeren nadat ze door de Kamer werd goedgekeurd. Als de begroting eenmaal goedgekeurd is, kan ze worden uitgevoerd, maar daarvoor zijn er concrete maatregelen nodig. Er kunnen bijvoorbeeld nieuwe belastingen worden ingevoerd, bestaande belastingen kunnen worden gewijzigd, sociale uitkeringen kunnen worden verhoogd of verlaagd, er kan belastingvermindering worden toegekend aan personen die bepaalde investeringen doen enzovoort. Al deze maatregelen bundelt de regering gewoonlijk in een programmawet.

Mozaïekwet

Strikt genomen zou een programmawet alleen die economische, financiële en sociale maatregelen mogen bevatten die nodig zijn om de begroting uit te voeren. Maar in de praktijk neemt de regering soms ook andere bepalingen op in de programmawet om ze op die manier snel door de Kamer te laten goedkeuren. Om die reden wordt zo'n wet ook wel bedacht met vriendelijker of onvriendelijker benamingen zoals «mozaïekwet» of «vuilbakwet». Het spreekt voor zich dat de woordkeuze verandert naargelang leden van de meerderheid of van de oppositie aan het woord zijn.

Fiscale en financiële bepalingen

De nieuwe programmawet bevat grotendeels fiscale en financiële bepalingen. Een paar voorbeelden:

- ✎ de inwerkingtreding van een aantal maatregelen inzake milieutaksen en ecobonussen wordt uitgesteld tot 1 januari 2004;
- ✎ de tarieven van de bijdrage op elektriciteit en brandstof worden aangepast;
- ✎ voor motorbrandstoffen wordt een «cliquet-systeem» ingevoerd, waardoor eventuele prijsdalingen gedeeltelijk geneutraliseerd worden door een accijnsverhoging;
- ✎ er komt een taks op de aflevering van effecten aan toonder.

Daarnaast bevat ze ook een reeks andere bepalingen:

- ✎ de dienst voor alimentatievorderingen, een dienst die voorschotten op niet-betaald onderhoudsgeld moet betalen, zal pas op 1 september 2004 in werking treden in plaats van op 1 september 2003;
- ✎ in de toekomst zal een gemeente De Post kunnen machtigen tot het afgeven van identiteitskaarten;
- ✎ de bijdrage die gevraagd wordt voor de aflevering van een autonummerplaat wordt op termijn afgeschaft.

Stemming

Ja:	91
Nee:	37

Omstreden genocidewet fel aangepast 1993 - 2003

De onvermijdelijk geworden aanpassing van de genocidewet zorgde aan het einde van de vorige legislatuur nog voor politiek vuurwerk. Zeker nadat er klachten waren ingediend tegen Amerikaanse toppolitici en militairen, liepen de spanningen hoog op. De nieuwe regering diende daarom nog voor het zomerreces een wetsontwerp in. Voortaan zijn Belgische rechters niet meer bevoegd voor misdaden tegen de menselijkheid, gepleegd door om het even wie om het even waar. Vanaf nu moet er een duidelijke band met België zijn: de vermoedelijke dader moet Belg zijn of in België zijn hoofdverblijfplaats hebben, of het slachtoffer moet Belg zijn of minstens drie jaar legaal in België verblijven.

16 juni 1993

De zogenaamde genocidewet was het resultaat van een parlementair initiatief uit 1993. Kamer en Senaat keurden een wetsontwerp goed dat de Conventies van Genève van 1949 en de aanvullende protocollen van 1977 opnam in de Belgische wetgeving. Daardoor kregen Belgische rechtbanken een universele bevoegdheid inzake ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht.

Volgens het principe van de universele bevoegdheid konden Belgische hoven en rechtbanken ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht berechten, ongeacht de plaats waar het misdrijf werd gepleegd, de nationaliteit van het slachtoffer en de plaats waar de vermoedelijke dader zich bevond. Er hoefde geen enkele band met België te zijn.

10 februari 1999

De wet van 10 februari 1999 breidde het toepassingsgebied van de wet uit tot genocide en misdaden tegen de menselijkheid, gepleegd zowel in vredes- als in oorlogstijd.

Juni 2001

Vier Rwandezes - een zakenman, een hoogleraar en twee kloosterzusters - die betrokken waren bij de genocide in hun land in 1994 werden berecht voor het Hof van Assisen van Brussel.

Vanaf 2001 kreeg België steeds meer diplomatieke problemen nadat er klachten waren ingediend tegen de Israëlische premier Sharon, de Rwandese president Kagame en de Iraanse ex-president Rafsanjani.

Maart 2003

Op basis van de genocidewet dienden Iraakse families, op grond van misdrijven gepleegd tijdens de eerste Golfoorlog, klacht in tegen de voormalige Amerikaanse president George Bush sr., tegen de Amerikaanse vice-president Cheney en minister van Buitenlandse Zaken Powell.

Belga Pictures

23 april 2003

Al deze klachten zetten België onder zware druk om de genocidewet grondig te wijzigen. Bovendien was het nuttig de wet aan te passen aan de ontwikkelingen van het internationaal recht en aan de inwerking-treding van het Internationaal Strafhof.

De wet van 23 april 2003 wijzigde o.a. de voorwaarden waaronder een klacht kon worden ingediend en de procedure voor de behandeling van klachten. De gewijzigde wet liet de regering toe, een klacht onder bepaalde voorwaarden te verwijzen naar het Internationaal Strafhof of naar het land vanwaar de vermoedelijke dader afkomstig was.

De wet werd in de Kamer goedgekeurd met een wisselmeerderheid van liberalen, CD&V en Vlaams Blok. Voor de toenmalige regeringspartijen sp.a, PS, Agalev en Ecolo ging de aanpassing te ver.

29 juli 2003

Nadat er in juni klachten bleven binnenkomen en de Amerikaanse minister van Defensie er zelfs mee had gedreigd het Navo-hoofdkwartier uit België weg te halen, besliste de nieuwe regering nog voor het zomerreces een wetsontwerp in te dienen in het parlement. De regering baseerde zich voor haar ontwerp op een vergelijkende studie van de wetgeving in een aantal westerse landen. Op 29 juli hebben de kamerleden het wetsontwerp aangenomen.

Voortaan is de bevoegdheid van de Belgische hoven en rechtbanken voor misdaden van internationaal recht gepleegd in het buitenland beperkt tot de volgende drie gevallen.

1. De verdachte is Belg of heeft zijn hoofdverblijfplaats in België.
In dit geval is vervolging mogelijk zonder voorafgaande klacht van de benadeelde persoon of zijn familie. Het slachtoffer kan zelf een strafprocedure op gang brengen en de verdachte moet niet in België gevonden worden.
2. Het slachtoffer is Belg of verblijft sinds ten minste drie jaar effectief en legaal in België.
3. Een bepaling van het internationaal verdrags- of gewoonterecht kent de bevoegdheid toe.

In het tweede en het derde geval kan het slachtoffer geen strafprocedure op gang brengen. Vervolging kan alleen op vordering van de federale procureur die de eventuele klachten toetst aan de wet.

Bovendien werden de immuniteitsregels die van toepassing zijn in het internationaal recht in de wet opgenomen. Daardoor kan er geen vervolging meer worden ingesteld tegen staatshoofden, regeringslei-

ders, ministers van Buitenlandse Zaken of tegen personen die in België zijn op officiële uitnodiging van de Belgische overheid of een internationale organisatie.

Voor de lopende zaken is er een overgangsregeling. De nieuwe wet kan zaken waarin al strafvordering ingesteld was, niet aan de rechtsgang onttrekken.

Stemming	
Ja:	89
Nee:	3
Onthouding:	34

103 ja- stemmen voor Francorchamps

De Grote Prijs Formule 1 van Francorchamps is voorlopig gered. Eind juli keurden de kamerleden en senatoren een wetsvoorstel goed waardoor er bij grote sport- en cultuur-evenementen voorlopig toch weer reclame mag worden gemaakt voor tabaksproducten. Gelijktijdig beslisten de parlementsleden dat er een fonds ter bestrijding van tabaksgebruik wordt opgericht.

Door de wet van 10 december 1997 mag er in België sinds 1 januari 1999 geen reclame meer worden gemaakt voor tabaksproducten. Daardoor kwam de organisatie van de Grote Prijs Formule 1 in Francorchamps op de helling te staan. Het wetsvoorstel, dat op 30 juli 2003 in de Kamer werd goedgekeurd, maakt een uitzondering op dat verbod voor bepaalde sport- en cultuurhappenings met wereldfaam. De uitzondering geldt tot 31 juli 2005. Op die dag komt er in heel de Europese Unie een verbod op tabaksreclame bij grote sport-evenementen.

Historiek

Het verbod op tabaksreclame deed in de Formule-1-wereld heel wat stof opwaaien. De organisatoren van de Grote Prijs van België stelden onomwonden dat het sportevenement niet meer kon plaatsvinden als er geen reclame voor sigaretten mocht worden gemaakt. Vooral in Franstalig België lag het dossier zeer gevoelig en gingen er stemmen op om voor bepaalde grote happenings een uitzondering te maken.

De tabaksindustrie, diverse motorclubs en de Waalse regering trokken met hun bedenkingen naar het Arbitragehof, dat in september 1999 een opmerkelijk arrest velde. Het Hof stelde dat het verbod op tabaksreclame voor «op wereldniveau georganiseerde evenementen en activiteiten» ten vroegste op 31 juli 2003 kon ingaan. Het Hof oordeelde dat het verbod te zwaar was in vergelijking met het doel dat het Parlement voor ogen had, namelijk de gezondheid van de jeugd. Bovendien zou het verbod niet efficiënt zijn, want de organisatoren zouden met hun initiatief naar het buitenland trekken, terwijl het Belgische publiek via de televisie toch nog met de reclame geconfronteerd zou worden.

In november 2002 dienden enkele senatoren van de Franstalige partijen MR, PS en cdH een wetsvoorstel in om het tabaksverbod voor grote cultuur- en sportevenementen pas te laten ingaan in oktober 2006, wanneer er een algemeen Europees verbod zou komen (ondertussen heeft de Europese Unie die datum vervroegd naar 31 juli 2005). In hun toelichting onderstreepten ze dat er

weliswaar nood is aan wetgeving om roken te bestrijden. Maar ze wezen ook op de wezenlijke economische belangen van de Grote Prijs voor de ontwikkeling van de regio. De Grote Prijs Formule 1 van Spa-Francorchamps mag niet in gevaar komen en moet alle troeven krijgen in de concurrentie met andere Europese Grote Prijzen, motiveerden de indieners. Het voorstel werd aangenomen in de Senaat, maar verworpen in de Kamer.

Op 26 juni 2003 dienden kamerleden van MR, PS en cdH hetzelfde wetsvoorstel opnieuw in. Gelijktijdig werd er in de Senaat een nieuw wetsvoorstel ingediend. Het is dit wetsvoorstel waarop is verdergewerkt. Aangezien de politieke krachtsverhoudingen in Kamer en Senaat sinds de verkiezingen gewijzigd zijn en een aantal partijen hun stemgedrag aanpasten, kon het voorstel de voorbije zomer in beide kamers worden goedgekeurd.

Fonds ter bestrijding van tabaksgebruik

Het wetsvoorstel voorziet in de oprichting van een fonds ter bestrijding van tabaksgebruik in samenwerking met de gemeenschappen en de gewesten. Vanaf begrotingsjaar 2004 kan een eerste bedrag in dit fonds worden gestort.

Stemming	
Ja:	103
Nee:	32
Onthouding:	2

Gewesten beslissen over export van wapens

Vanaf nu beslissen het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest over de export van wapens. Tot voor kort was wapenhandel een bevoegdheid van de federale overheid. Op 30 juli 2003 keurden de kamerleden, na een zeer bewogen debat, de regionalisering van de wapenhandel goed. Zes maanden eerder, in januari van dit jaar, boog de vorige Kamer zich nog over een verstrenging van de Belgische wapenwetgeving. Die moest er komen nadat de fel omstreden uitvoer van machinegeweren naar Nepal de toenmalige regering ei zo na in een politieke crisis stortte.

Verstrenging in januari 2003

Eind januari 2003 keurde de Kamer een aanpassing van de Belgische wapenwetgeving goed. De wet van 1991 werd op drie belangrijke punten gewijzigd.

- De principes van de Europese gedragscode inzake wapenhandel werden in de Belgische wetgeving opgenomen.
- De wapenwetgeving zou in de toekomst ook van toepassing zijn op het materieel dat gebruikt wordt door de ordehandhavingsdiensten.

Belga Pictures

De stemming

Aangezien via deze wet de bevoegdheden van de gewesten uitgebreid werden, was er voor de goedkeuring een bijzondere meerderheid nodig. Dit wil zeggen, een meerderheid in elk van de twee taalgroepen plus een twee derde meerderheid van het totaal aantal geldig uitgebrachte stemmen.

- De parlementaire controle op de wapenhandel werd verstrengd. Het jaarverslag dat de regering bij het Parlement moet indienen, werd uitgebreid. Bovendien moet de regering om de zes maanden een overzicht geven van de vergunningen die ze heeft verleend of geweigerd.

In elk geval kunnen er maar wapens aangekocht of verkocht worden nadat een lid van de regering daarvoor een vergunning afgegeven heeft.

De wapenhandel is aan strenge criteria onderworpen. Zo kan er bijvoorbeeld geen vergunning verleend worden wanneer:

- de uitvoer in strijd is met de buitenlandse belangen of de internationale verplichtingen van België;
- de wapenlevering bijdraagt tot een schending van de mensenrechten;
- de wapenlevering een gewapend conflict, een burgeroorlog of interne spanningen kan uitlokken of verergeren;
- in het importland kindsoldaten in het leger actief zijn;
- het importland het terrorisme steunt.

Regionalisering in juli 2003

Op 30 juli 2003 keurden de kamerleden de regionalisering van de wapenhandel goed. De senatoren hadden dat een paar dagen eerder gedaan.

De federale regering, die het wetsontwerp indiende, motiveerde haar beslissing als volgt : «Rekening houdend met de bevoegdheden van de gewestelijke overheden op het economische vlak, op het vlak van tewerkstelling en op het vlak van afzet- en uitvoerbeleid en de bekommernissen van de regering te komen tot coherente bevoegdheidspakketten, wordt de aangelegenheid inzake de in-, uit- en doorvoer van wapens ... aan de gewesten overgedragen».

Er is wel één uitzondering. De afgifte van vergunningen voor de in- en uitvoer van materiaal door het Belgisch leger of door de Belgische politie blijft een bevoegdheid van de federale overheid.

Uiteraard zullen ook de gewesten de criteria van de Europese gedragscode inzake wapenexport moeten respecteren.

Vanuit verschillende hoeken was er kritiek op het feit dat de gewesten onvoldoende voorbereid waren om de bevoegdheid over te nemen.

In elk geval is het zo dat de federale wetgeving van toepassing blijft tot wanneer de gewesten de nodige decreten uitgevaardigd hebben. Op die manier wordt voorkomen dat er door de overheveling van de bevoegdheid een juridisch vacuüm zou ontstaan.

	Nederlandse taalgroep	Franse taalgroep	Totaal
Ja	48	51	99
Nee	33	0	33
Onthouding	0	5	5

Zin om de Kamer te bezoeken?

Een groepsbezoek

In het Federaal Parlement heerst er een drukte van jewelste. Parlementsleden haasten zich naar een vergadering. In de verschillende zalen buigen commissieleden zich over een wetsvoorstel. De Kamervoorzitter leidt de debatten in het statige halfroond van de Kamer. In de wandelgangen gonst het van de nieuwtjes en de geruchten. Parlementsleden staan de pers te woord.

Zin om met uw klas, vereniging, collega's of vrienden deze sfeer van politieke bedrijvigheid op te snuiven?

Een groepsbezoek is gratis en duurt ongeveer anderhalf uur.

Schrijf tijdig in.

Om een datum te bepalen, contacteert u de dienst Public relations op het nummer 02 549 81 36.

Een groep bestaat best uit 10 à 30 personen.

Een vergadering bijwonen

Iedereen kan de openbare commissievergaderingen en de plenaire vergaderingen bijwonen.

De agenda van deze vergaderingen vindt u op <http://www.dekamer.be>.

Als u een vergadering wilt bijwonen, meldt u zich aan bij het onthaal aan de Leuvenseweg 13 (achterkant van het parlamentsgebouw).

Meer weten?

De parlementaire documenten i.v.m. de thema's in dit nummer vindt u onder:

<http://www.dekamer.be/pri/magazine/002/N/>

Volg de plenaire vergadering on line!

<http://www.dekamer.be/links/realvideo/N/>

De Belgische politiek op het web:

<http://www.dekamer.be>

<http://www.senate.be>

<http://www.belgium.be>

<http://www.staatsblad.be>

<http://www.politics.be>

<http://www.politicsinfo.be>

Wil u meer exemplaren ontvangen van dit magazine?

Wil u het magazine op een ander adres ontvangen?

Of wil u uit ons bestand geschrapt worden?

We vernemen het graag op 02 549 81 36 of via e-mail: pri@dekamer.be

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Herman De Croo

Voorzit ter van de Kamer van volksvertegenwoordigers

Redactie

Dienst Public Relations

1008 Brussel

e-mail: pri@dekamer.be

Dominique Van den Bossche

tel 02 549 81 77

Denis François

tel 02 549 80 80

Anne Coppens

tel 02 549 90 46

De redactie werd afgesloten op 31/08/2003

Redactieraad

Jean Adam, William Asselborn, Xavier Debrox, Gerda Dekerk, Jan Deltour, Idès De Pelsemaeker, Alberik Goris, Genevieve Kivits, Nadia Marion, Nicole Marquet, Eric Morreel, Robert Myttenaere, Mireille Pöttgens, Gaston Rillaerts, Freddy Tomicki, Bernard Vansteelandt

Vertaling

Dienst Vertaling Beknopt Verslag van de Kamer

Foto's en illustraties

Belga, Nadine Huysmans, Inge Verhelst

Vormgeving en druk

Prepress en drukkerij van de Kamer

